

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 август 2022 г.
(OR. en)

Междуинституционално досие:
2022/0253(NLE)

11898/22
ADD 1

ASIE 61	TELECOM 346
COASI 132	RECH 473
CONOP 77	CLIMA 408
COTER 210	ENER 403
POLCOM 100	TRANS 537
SUSTDEV 146	TOUR 57
PI 105	EDUC 295
GENDER 136	CULT 89
JAI 1103	ENV 812
MIGR 235	POLMAR 47
COHAFA 80	SAN 490
COHOM 93	AGRI 381
CODRO 2	EMPL 313
COMPET 659	STATIS 37

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 24 август 2022 г.

До: Генералния секретариат на Съвета

№ док. Ком.: COM(2022) 426 final - приложение

Относно: ПРИЛОЖЕНИЕ към предложението за Решение на Съвета относно подписването от името на Европейския съюз и временното прилагане на Рамковото споразумение за всеобхватно партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Кралство Тайланд, от друга страна

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 426 final - приложение.

Приложение: COM(2022) 426 final - приложение

Брюксел, 23.8.2022 г.
COM(2022) 426 final

ANNEX

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

предложението за Решение на Съвета

**относно подписването от името на Европейския съюз и временното прилагане на
Рамковото споразумение за всеобхватно партньорство и сътрудничество между
Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Кралство
Тайланд, от друга страна**

ПРИЛОЖЕНИЕ

РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ
ЗА ВСЕОБХВАТНО ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И КРАЛСТВО ТАЙЛАНД, ОТ ДРУГА СТРАНА

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „Съюзът“ или „ЕС“,

и

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНΙΑ,

ИРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

държави — членки на Европейския съюз, наричани по-нататък „държавите членки“,

от една страна,

и

КРАЛСТВО ТАЙЛАНД, наричано по-нататък „Тайланд“,

от друга страна,

заедно наричани по-нататък „страните“,

КАТО ОТЧИТАТ традиционните приятелски отношения между страните и близките исторически, политически и икономически връзки, които ги обединяват;

КАТО ПРИДАВАТ особено значение на всеобхватния характер на своите взаимоотношения;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО своя ангажимент да спазват демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, определени във Всеобщата декларация за правата на човека, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации (ОСООН) на 10 декември 1948 г., и други съответни международни инструменти в областта на правата на човека;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО своя ангажимент да спазват принципите на правовата държава и на доброто управление, както и своето желание да насърчават икономическия и социалния напредък на своите народи, като същевременно вземат предвид изискванията във връзка с опазването на околната среда и принципите на устойчиво развитие, както и Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, приета с Резолюция № 70/1 на ОСООН от 25 септември 2015 г.;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че Тайланд има статут на развиваща се държава и като отчитат съответното равнище на развитие на страните,

КАТО ПРИЗНАВАТ необходимостта от популяризиране посредством съответните международни и регионални инструменти както на концепциите и целите, свързани с неразпространението на оръжия и разоръжаването с цел предотвратяване на опасността, произтичаща от оръжията за масово унищожение (ОМУ). Приемането с консенсус на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации (СС на ООН) подчертава ангажимента на цялата международна общност за борба с разпространението на такива оръжия. На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегия срещу разпространението на оръжия за масово унищожение, а на 17 ноември 2003 г. Съветът на Европейския съюз прие политика на Европейския съюз за интегриране на политиките за неразпространение в отношенията на Съюза с трети държави. В качеството си на член на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН) Тайланд е страна-учредител по Договора за зона в Югоизточна Азия, свободна от ядрено оръжие, подписан в Банкок на 15 декември 1995 г.;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните отчитат връзките между разоръжаването, контрола над въоръженията, мира и сигурността и развитието, и отбелязват, че по-тясното сътрудничество между страните за насърчаване на прилагането на съответните международни инструменти може да доведе до напредък към постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН и до един по-сигурен свят;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните считат тероризма за заплаха за световната сигурност и желаят да засилят своя диалог и сътрудничество в борбата с тероризма съгласно съответните резолюции на СС на ООН, и по-специално Резолюция 1373 (2001) на СС на ООН, страните потвърждават отново, че зачитането на правата на човека за всички и принципите на правовата държава са в основната на борбата с тероризма;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО, че най-тежките престъпления, пораждащи безпокойство сред международната общност като цяло, не трябва да остават ненаказани и че ефективното им наказателно преследване трябва да се осигури чрез предприемането на мерки на национално равнище и чрез засилване на сътрудничеството в световен мащаб;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО решимостта да се борят с тежките престъпления от международно значение;

КАТО ПРИЗНАВАТ значението на Споразумението за сътрудничество между Европейската икономическа общност и Индонезия, Малайзия, Филипините, Сингапур и Тайланд, държави — членки на АСЕАН, подписано на 7 март 1980 г., и последващите протоколи за присъединяване;

КАТО ПРИЗНАВАТ значението на засилването на съществуващите отношения между страните с цел да се подобри сътрудничеството между тях, както и общата си воля да укрепят, задълбочат и разнообразят своите отношения в области от взаимен интерес, основани на зачитането на суверенитета, равенството, недискриминацията, опазването на околната среда и взаимната полза;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че Тайланд и Европейският съюз споделят общия стремеж за постигане на приобщаващи, иновативни, неутрални по отношение на климата и екологични икономики с ефективно използване на ресурсите, както и че обменът на опит по отношение на прилагането на вътрешните им политики може да подобри техните резултати и да ускори реализирането на ЦУР на ООН;

КАТО ИЗРАЗЯВАТ пълната си ангажираност с насърчаването на устойчивото развитие във всичките му измерения, включително в областта на опазването на околната среда и ефективното сътрудничество за борба с изменението на климата и ефективното прилагане на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК), приета в Рио де Жанейро на 9 май 1992 г., и Парижкото споразумение, прието на 12 декември 2015 г., както и ефективното насърчаване и изпълнение на международно признатите трудови и социални стандарти;

КАТО ГАРАНТИРАТ във връзка с това, че никой не е оставен да се справя сам;

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ значението на задълбочаването на връзките и сътрудничеството в области като миграцията;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ желанието си да задълбочат, в пълно съгласие с предприетите на регионално равнище дейности, сътрудничеството между страните, основано на споделени ценности и взаимна полза;

КАТО ПРИЗНАВАТ значението, което страните придават на принципите и правилата, уреждащи международната търговия, които се съдържат по-конкретно в Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация (Споразумението за СТО), прието в Маракеш на 15 април 1994 г., както и на необходимостта те да бъдат прилагани по прозрачен и недискриминационен начин;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че ако страните решат в рамките на настоящото споразумение да сключат специални споразумения относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие, които трябва да бъдат сключени от Съюза съгласно част трета, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз, разпоредбите на тези бъдещи споразумения няма да обвързват Ирландия, освен ако ЕС, едновременно с Ирландия във връзка със съответните ѝ предходни двустранни отношения, не уведоми Тайланд, че тези бъдещи специални споразумения обвързват Ирландия като част от ЕС в съответствие с Протокол № 21 относно позицията на Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз. Също така всички последващи вътрешни мерки на ЕС, които трябва да бъдат приети за изпълнение на настоящото споразумение по силата на споменатия по-горе дял V, няма да обвързват Ирландия, освен ако тя не е уведомила за желанието си да участва в такива мерки или да ги приеме в съответствие с Протокол № 21. Като отбелязват също, че такива бъдещи специални споразумения или последващи вътрешни мерки на ЕС попадат в обхвата на Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към посочените договори,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ЕСТЕСТВО И ОБХВАТ

ЧЛЕН 1

Общи принципи

1. Зачитането на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, определени във Всеобщата декларация за правата на човека и други съответни международни инструменти в областта на правата на човека, както и на принципите на правовата държава е в основата на вътрешните и международните политики на страните и съставлява съществен елемент от настоящото споразумение.
2. Страните потвърждават своя ангажимент да насърчават устойчивото развитие във всичките му измерения, да си сътрудничат за справяне с предизвикателствата на изменението на климата и глобализацията и да допринасят за изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие.
3. Страните потвърждават отново своя ангажимент към приетата през 2005 г. Парижка декларация относно ефективността на помощта и се договарят да засилят сътрудничеството си с цел да подобрят още повече постиженията в областта на развитието.

4. Страните потвърждават отново своята ангажираност с принципите на добро управление и борбата с корупцията на всички равнища, по-специално като отчитат задълженията си съгласно международното право.

5. Страните се договарят, че при дейностите за сътрудничество по настоящото споразумение се отчитат съответните им нужди и капацитет.

ЧЛЕН 2

Цели на сътрудничеството

С оглед на добре установеното партньорство помежду си страните се договарят за ориентирани към бъдещето отношения с по-структурирана и стратегическа перспектива, споделени ценности и въпроси от взаимен интерес, и се ангажират да водят всеобхватен диалог и да насърчават по-нататъшното си сътрудничество във всички сектори от общ интерес. По-конкретно те ще насочат усилията си към:

- а) насърчаване на сътрудничеството на двустранна и многостранна основа в рамките на всички подходящи регионални и международни форуми и организации, занимаващи се с въпроси, обхванати от настоящото споразумение;
- б) установяване на сътрудничество за борба с разпространението на ОМУ;
- в) установяване на диалог относно тежките престъпления, които пораждат безпокойство в международен план;
- г) установяване на сътрудничество в областта на предотвратяването противодействието на тероризма и трансграничните престъпления;

- д) осигуряване на условия и насърчаване на увеличаването и развитието на търговията и инвестициите между страните във взаимна полза, като същевременно се гарантира зачитането на принципите и правилата на СТО по начин, който подкрепя целта за устойчиво развитие и насърчава устойчивите вериги на доставки и отговорните стопански практики;
- е) установяване на сътрудничество във всички търговски и свързани с инвестициите области от взаимен интерес с цел насърчаване на прилагането на принципите и правилата на СТО, за да се улеснят устойчивите търговски и инвестиционни потоци и да се предотвратят и премахнат пречките пред търговията и инвестициите по начин, който е съвместим с текущите и бъдещите регионални инициативи на ЕС-АСЕАН и устойчивото развитие и който ги допълва и допринася за тях;
- ж) установяване на сътрудничество в пространството на свобода, сигурност и правосъдие, включително принципите на правовата държава и съдебното и правното сътрудничество, защитата на личните данни, миграцията, борбата срещу изпирането на пари, организираната престъпност и незаконните наркотици;
- з) установяване на сътрудничество във всички други сектори от взаимен интерес, и по-специално в сферата на макроикономическата политика и финансовите институции, планирането на развитието, доброто управление в данъчната сфера, борбата с корупцията, корпоративната социална отговорност, индустриалната политика и микро-, малките и средните предприятия (ММСП), информационното общество, науката, технологиите и иновациите, нисковъглеродната, кръговата и екологичната икономика, биоикономиката, изменението на климата, енергетиката, транспорта, научноизследователската и развойната дейност (НИРД), образованието и обучението, културата, туризма, правата на човека, равенството между половете, околната среда и природните ресурси, селското стопанство и развитието на селските райони, здравеопазването, статистиката, обществото на знанието, безопасността на храните, фитосанитарните и ветеринарните въпроси, заетостта и социалните въпроси;

- и) засилване на участието на страните в програми за подрегионално, регионално и тристранно сътрудничество, отворени за участието на другата страна;
- й) повишаване на ролята и значението на всяка от страните в региона на другата чрез различни средства, включително културен обмен, използване на информационни технологии и образование;
- к) насърчаване на разбирателството между хората посредством сътрудничество между различни неправителствени образувания, като например мозъчни тръстове, академичните среди, гражданското общество и медиите, под формата на семинари, конференции, младежки обмен, занимания в областта на киберпространството, обучения, обмен и други дейности.

ЧЛЕН 3

Оръжия за масово унищожение

1. Страните считат, че разпространението на ОМУ и на средствата за доставката им както на държавни, така и на недържавни субекти представлява една от най-сериозните заплахи за международната стабилност и сигурност. Страните се договарят да си сътрудничат и да допринасят за борбата с разпространението на ОМУ, както и със средствата за тяхната доставка, чрез пълно спазване и прилагане на национално равнище на съществуващите си задължения съгласно международните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение на оръжия и съгласно други съответни международни задължения в рамката на ООН, включително резолюциите на СС на ООН. Страните се споразумяват, че тази разпоредба представлява съществен елемент от настоящото споразумение.

2. Освен това страните се договарят да си сътрудничат и да допринасят за борбата с разпространението на ОМУ и средствата за тяхната доставка и за насърчаването на прилагането на международни инструменти за разоръжаване, като:

- а) предприемат стъпки, за да станат страна по всички други съответни международни инструменти и да ги изпълняват в пълна степен;
- б) увеличават, съгласно съответните им международни задължения, ефективността на националния контрол върху износа, като така контролират износа и транзита на стоките, свързани с ОМУ, в т.ч. контрол на специфичната употреба на ОМУ за технологиите с възможна двойна употреба, по целесъобразност, и чрез ефективни средства за законово или административно изпълнение, включително ефективни санкции и превантивни мерки при нарушаване на контрола на износа, включително, по-специално, чрез сътрудничество и изграждане на капацитет;
- в) насърчават цялостното и ефективно прилагане на Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО), подписан в Лондон, Москва и Вашингтон, окръг Колумбия на 1 юли 1968 г., който има централно значение за режима на неразпространение на ядреното оръжие и разоръжаване в световен мащаб и е важен елемент в развитието на използването на ядрената енергия за мирни цели, на Конвенцията за забрана на биологични и токсични оръжия — Конвенция за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия (КБТО), подписана в Лондон, Москва и Вашингтон, окръг Колумбия на 10 април 1972 г., и на Конвенцията за забрана на химическото оръжие (КЗХО), подписана в Париж и Ню Йорк на 13 януари 1993 г.;

3. Страните се договарят да водят редовен диалог, който ще съпровожда и ще затвърди тези елементи. Такъв диалог може да се провежда на регионална основа.

ЧЛЕН 4

Малки оръжия и леки въоръжения и други конвенционални оръжия

1. Страните признават, че незаконното производство, трансфер и движение на малки оръжия и леко въоръжение, включително на боеприпасите за тях, както и прекаленото им натрупване, лошото управление на запасите и сигурността и неконтролираното разпространение, които имат широки хуманитарни и социално-икономически последици, продължават да представляват сериозна заплаха за мира и международната сигурност, както и за устойчивото развитие на индивидуално, местно, национално, регионално и международно равнище.
2. Страните се договарят да спазват и да изпълняват изцяло съответните си задължения за борба с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения, включително боеприпасите за тях, съгласно съществуващите международни споразумения и резолюции на СС на ООН, както и ангажиментите си в рамките на други международни инструменти, приложими в тази област, като Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти, приета от ОСООН на 20 юли 2001 г.

3. Страните признават значението на националните системи за контрол на трансфера на конвенционални оръжия в съответствие с международните си задължения и предмета и целта на Договора за търговия с оръжие (ДТО), приет с Резолюция № 67/234Б на ОСООН от 2 април 2013 г. Страните признават значението на прилагането на този контрол по отговорен начин като принос за мира, сигурността и стабилността в международен и регионален план и за намаляване на човешкото страдание, както и за предотвратяване на отклоняването на конвенционални оръжия. Страните се договарят да засилят своя диалог и сътрудничество в областта на контрола на износа.

4. Страните се договарят да засилят своето сътрудничество и да се стремят към координация, допълване и полезно взаимодействие в усилията си, свързани с предотвратяването и премахването на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения, трансфера на конвенционални оръжия и националните системи за контрол на вноса и износа на конвенционални оръжия.

ЧЛЕН 5

Тежки престъпления, които пораждат безпокойство в международен план

Страните потвърждават отново, че най-тежките престъпления, пораждащи безпокойство сред международната общност като цяло, не следва да остават ненаказани и че наказателното им преследване следва да се осигури чрез предприемането на мерки на национално или международно равнище, по целесъобразност, и чрез засилване на международното сътрудничество в съответствие с националните им законодателства.

ЧЛЕН 6

Сътрудничество при предотвратяването и борбата с тероризма

1. Страните потвърждават отново значението на борбата с тероризма при пълно зачитане на принципите на правовата държава, международното право, по-специално Устава на ООН, подписан в Сан Франциско на 26 юни 1945 г., и съответните резолюции на СС на ООН, както и правото в областта на правата на човека и международното хуманитарно право. В тази рамка и като вземат предвид глобалната стратегия на ООН за борба с тероризма, съдържаща се в Резолюция № 60/288 на ОСООН от 8 септември 2006 г., както е преработена по-късно, както и Съвместната декларация между ЕС и АСЕАН от 28 януари 2003 г. относно сътрудничеството в борбата срещу тероризма, приета на 28 януари 2003 г., страните се договарят да си сътрудничат за предотвратяването и борбата с тероризма във всичките му форми и прояви.

2. По-конкретно страните правят това:

- а) в рамката на пълното изпълнение на Резолюции 1267 (1999), 1373 (2001), 1822 (2008), 2242 (2015), 2396 (2017) и 2462 (2019) на СС на ООН и други съответни резолюции на ООН, международни конвенции и инструменти;
- б) като обменят информация за терористичните групи и лицата, занимаващи се с тероризъм, и техните мрежи за подкрепа в съответствие с международното право и националните им законодателства;

- в) като си сътрудничат по отношение на използваните средства, включително оборудване, и методи за борба с тероризма, включително в техническите области и обучението, и като обменят опит по отношение на предотвратяването на тероризма и вербуването;
- г) като си сътрудничат за задълбочаване на международния консенсус относно борбата с тероризма и неговото финансиране и злоупотребата с информационни технологии за целите на тероризма, както и като полагат усилия за постигане на споразумение по Всеобхватната конвенция относно международния тероризъм с цел допълване на съществуващите инструменти на ООН и на други приложими международни инструменти за борба с тероризма;
- д) като споделят най-добри практики в областта на защитата на правата на човека в борбата с тероризма.

ДЯЛ II

ДВУСТРАННО, РЕГИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 7

Сътрудничество в регионални и международни организации

1. Страните се ангажират да си сътрудничат и да обменят мнения в рамките на регионалните и международните форуми и организации, по-специално в рамките на ООН и нейните специализирани организации и агенции, включително, но не само, Международната организация на труда (МОТ), отношенията в рамките на диалога АСЕАН—ЕС, по-специално в контекста на стратегическото партньорство АСЕАН—ЕС, Регионалния форум на АСЕАН (ARF) и срещата „Азия—Европа“ (АСЕМ).
2. Страните се ангажират да си сътрудничат и да обменят мнения относно икономически и други свързани въпроси в рамките на регионални и международни форуми и организации, включително, наред с другото, АСЕМ, Конференцията на ООН за търговия и развитие (ЮНКТАД) и СТО, както и Световната организация за интелектуална собственост (СОИС).

ЧЛЕН 8

Двустранно и регионално сътрудничество

1. Страните се договарят за всяка област на диалог и сътрудничество по настоящото споразумение и като отдават дължимото внимание на въпросите, свързани с двустранното сътрудничество, страните се договарят да провеждат съответните дейности на двустранно или регионално равнище или при съчетание на двете рамки. При избора на подходяща рамка страните ще се стремят да постигнат максимално въздействие върху всички заинтересовани лица, както и да увеличат участието им, като същевременно използват по възможно най-добър начин наличните ресурси, отчитат осъществимостта от политическа и институционална гледна точка и осигуряват съгласуваност с други дейности, в които участват ЕС и държавите — членки на АСЕАН.
2. Страните могат, по целесъобразност, да вземат решение за разширяване на финансовата подкрепа за дейности за сътрудничество в области, обхванати от настоящото споразумение или свързани с него, съгласно своите съответни финансови процедури и ресурси. Това сътрудничество може по-конкретно да включва организиране на схеми за обучение, работни срещи и семинари, обмен на експерти, проучвания и други дейности, договорени от страните.

ДЯЛ III

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

ЧЛЕН 9

Общи принципи

1. Страните водят диалог по двустранни и многостранни търговски и свързани с търговията въпроси с оглед на укрепването на двустранните търговски отношения и подобряването на многостранната търговска система по начин, който подпомага целта за устойчиво развитие.
2. Страните се ангажират да насърчават развитието и диверсификацията на търговския обмен помежду си във възможно най-висока степен и във взаимна полза в съответствие с принципите и правилата на СТО. Страните се ангажират да постигнат по-добри условия за достъп до пазара чрез предприемането на мерки за подобряване на прозрачността, като отчитат работата, извършена в тази сфера от международните организации.
3. Страните се информират взаимно относно развитието на търговската политика и свързаните с търговията политики или други свързани въпроси, като например селскостопанската политика, безопасността на храните, нетарифните мерки, политиката за потребителите и политиката в областта на околната среда, включително управлението на отпадъците.

4. Страните насърчават диалога и сътрудничеството с цел развитие на своите търговски и инвестиционни отношения, включително разрешаването, наред с други въпроси, на търговските проблеми в областите, посочени в членове 10—19 от настоящото споразумение.

ЧЛЕН 10

Санитарни и фитосанитарни въпроси

1. Страните си сътрудничат по въпроси, свързани с безопасността на храните, и по санитарни и фитосанитарни (СФС) въпроси с цел защита на живота или здравето на хората, животните или растенията на територията на страните.
2. Страните обсъждат и обменят информация относно съответните си мерки, определени в Споразумението на СТО за санитарните и фитосанитарните мерки, което е в сила със създаването на СТО на 1 януари 1995 г., включително стандарти на Международната конвенция по растителна защита, подписана в Рим на 6 декември 1951 г., Световната организация по здравеопазване на животните и Комисията по Кодекс алиментариус.
3. Страните се договарят да установят сътрудничество за изграждане на капацитет по санитарните и фитосанитарните въпроси. Това изграждане на капацитет е насочено конкретно към нуждите на всяка страна и се извършва с цел подпомагане на тази страна да спазва правната рамка на другата страна.

4. Страните своевременно установяват диалог по санитарни и фитосанитарни въпроси по искане на една от страните за разглеждането на въпроси, свързани със санитарни и фитосанитарни въпроси и други неотложни въпроси в посочената област.
5. Страните определят звена за контакт, с които се осъществява комуникацията по въпросите в приложното поле на настоящия член.
6. Страните отдават голямо значение на това сътрудничество.

ЧЛЕН 11

Устойчиви продоволствени системи

1. Страните си сътрудничат за насърчаването на световния преход към устойчиви продоволствени системи.
2. Страните насърчават диалога, дейностите по изграждане на капацитет и тясното сътрудничество по въпроси от взаимен интерес с цел насърчаване на устойчивите продоволствени системи в съответствие с ЦУР на ООН. Такива въпроси включват, наред с другото:
  - а) намаляването на въздействието на продоволствените системи върху околната среда и климата;
  - б) устойчивите селско стопанство и продоволствени системи на всички етапи на хранителната верига, включително агроекологията, биологичното производство, намаляването на употребата и риска от пестициди, хуманното отношение към животните и антимикробната резистентност;

- в) намаляването на загубите на храни и разхищението на храни по цялата верига за доставки на храни;
  - г) борбата с измамите с храни.
3. Страните определят звена за контакт, с които се осъществява комуникацията по въпросите в приложното поле на настоящия член.
  4. Страните отдават голямо значение на това сътрудничество.

ЧЛЕН 12

Технически пречки пред търговията

1. Страните насърчават използването на международните стандарти и международните схеми за акредитация и обменят информация относно стандартите, техническите правила и процедурите за оценка на съответствието, включително в рамките на Споразумението на СТО за техническите пречки пред търговията (ТПТ), влязло в сила със създаването на СТО на 1 януари 1995 г.
2. Страните засилват своето сътрудничество в областта на стандартите, техническите правила и процедурите за оценка на съответствието, включително изграждането на технически капацитет и сътрудничеството с оглед спазването на мерките относно ТПТ.

3. Страните определят звено за контакт, което да координира обмена на информация и сътрудничеството в съответствие с настоящия член, както и да улеснява усилията за регулаторно сътрудничество между страните.

ЧЛЕН 13

Митническо сътрудничество и улесняване на търговията

1. Страните обменят опит и проучват възможностите за опростяване на процедурите за внос, износ и други митнически процедури, повишават прозрачността на търговските правила и развиват митническото сътрудничество, включително ефективни механизми за административна взаимопомощ. Страните си сътрудничат с цел улесняване на прилагането на Споразумението на СТО за улесняване на търговията, в сила на 22 февруари 2017 г. Страните ще обърнат особено внимание на повишаването на сигурността на международната търговия, в т.ч. на транспортните услуги, и на гарантирането на балансиран подход между улесняването на търговията, ефективния контрол и борбата със свързаните с митниците измами и нередности.
2. Без да се засягат други форми на сътрудничество, предвидени в настоящото споразумение, страните заявяват своя интерес към възможността за сключване в бъдеще на протокол за митническо сътрудничество, включително взаимопомощ, в обхвата на институционалната рамка, определена в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 14

Антидъмпинг

1. Страните потвърждават отново своите права и задължения по член VI от Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ) от 1994 г. и Споразумението на СТО за прилагане на член VI от ГАТТ от 1994 г., и по-специално член 15 от него.
2. Страните отдават голямо значение на сътрудничеството в областта на антидъмпинга.

ЧЛЕН 15

Инвестиции

Страните насърчават увеличаването на инвестиционния поток чрез създаване на привлекателна и благоприятна среда за реципрочни инвестиции посредством последователен диалог, целящ подобряване на разбирателството и сътрудничеството по въпросите на инвестирането, проучване на административните механизми за улесняване на инвестиционните потоци и насърчаване на прозрачността, откритостта и недискриминацията за инвеститорите съгласно съответните им законови и подзаконови разпоредби.

ЧЛЕН 16

Политика в областта на конкуренцията

1. Страните насърчават ефективното въвеждане и прилагане на правилата за конкуренцията и разпространението на информация с цел да се насърчат прозрачността и правната сигурност за предприятията, извършващи дейност на пазарите на другата страна, съгласно съответните им законови и подзаконови разпоредби и вътрешни правила.
2. Двете страни се стремят да си сътрудничат във взаимно договорените области с цел да подобрят взаимното разбиране на законите и политиките в областта на конкуренцията на другата страна.

ЧЛЕН 17

Услуги

Страните установяват последователен диалог, насочен по-специално към обмяна на информация относно съответните им регулаторни среди, към насърчаването на достъпа до пазарите на другата страна, към насърчаването на достъпа до източници на капитал и технологии, както и към стимулирането на търговията с услуги между двата региона и на пазарите на трети държави.

ЧЛЕН 18

Права върху интелектуалната собственост

1. Страните обменят информация и опит по въпроси като практиката, поощряването, разпространението, рационализацията, управлението, защитата и ефективното прилагане на правата върху интелектуалната собственост (ПИС), предотвратяване на злоупотреби с тези права и борба с фалшификацията и пиратството, по-специално чрез митническо сътрудничество и други подходящи форми на сътрудничество, както и чрез укрепване на защитата на такива взаимно договорени от двете страни права. Съгласно съответните им законови и подзаконови разпоредби и в съответствие с приложимите международни споразумения, по които страните са страна, те ще си сътрудничат по-специално относно прилагането на ПИС и защитата на патентни, географски означения, търговски марки, авторски права и промишлен дизайн, както и защитата на сортове растения.
2. Страните си оказват взаимна техническа помощ в областта на ПИС и си оказват подкрепа за постигането на по-добра защита, изпълнение, използване и търговска реализация на интелектуалната собственост въз основа на европейския опит, както и за насърчаването на разпространението на свързани с тези въпроси познания.
3. Страните признават значението на Декларацията от Доха относно Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС) и общественото здраве, приета в Доха на 14 ноември 2001 г., и потвърждават отново ангажиментите си по нея. Страните зачитат и допринасят за изпълнението на Решението на Общия съвет на СТО от 30 август 2003 г. относно параграф 6 от Декларацията от Доха относно споразумението ТРИПС и общественото здраве, както и на Протокола за изменение на Споразумението ТРИПС, приет в Женева на 6 декември 2005 г.

ЧЛЕН 19

Цифрова търговия

1. Страните обменят информация по регулаторни въпроси в контекста на цифровата търговия съгласно съответните им вътрешни законови и подзаконови разпоредби, която се отнася до следното:
  - а) признаването и улесняването на оперативно съвместими електронни удостоверителни услуги и услуги за електронна автентификация;
  - б) третирането на съобщенията, свързани с директен маркетинг;
  - в) защитата на потребителите;
  - г) други въпроси от значение за развитието на цифровата търговия.

2. Като признават глобалния характер на цифровата търговия, страните потвърждават значението на активното участие в многостранни форуми за насърчаване на развитието на цифровата търговия.

ДЯЛ IV

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ПРОСТРАНСТВОТО НА СВОБОДА, СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

ЧЛЕН 20

Принципи на правовата държава

1. В сътрудничеството си по настоящия дял страните придават особено значение на насърчаването на принципите на правовата държава и осигуряването на равен достъп до правосъдие за всички. В свой взаимен интерес страните ще си сътрудничат изцяло за ефективното функциониране на институциите в областите на правоприлагането и правораздаването.
2. Сътрудничеството между страните ще обхваща също така взаимен обмен на информация относно правните системи и законодателството.

ЧЛЕН 21

Равенство между половете и овластяване на жените и момичетата

1. Страните признават необходимостта от равенство между половете и овластяването на всички жени и момичета като самостоятелна цел и като движещ фактор за демокрацията, устойчивото и приобщаващо развитие, мира и сигурността.

2. Страните си сътрудничат за насърчаване на равенството между половете, пълноценното упражняване от страна на жените и момичетата на всички права на човека и за тяхното овластяване, които и гарантират интегрирането на принципа на равенство между половете при прилагането на настоящото споразумение.

3. Страните обменят добри практики и проучват допълнителни схеми за сътрудничество и потенциални полезни взаимодействия между съответните свързани с пола политики и програми на страните при спазване на международните стандарти и ангажименти, приложими по отношение на страните, като Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (CEDAW), приета от ОСООН на 18 декември 1979 г., Пекинската декларация и платформа за действие, приета на 4-тата Световна конференция за жените в Пекин на 15 септември 1995 г., Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието и резултатите от конференциите за прегледа ѝ, Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и Резолюция 1325 (2000) на СС на ООН, както и последващите му резолюции относно жените, мира и сигурността.

ЧЛЕН 22

Защита на личните данни и неприкосновеност на личния живот

1. Страните се договарят да си сътрудничат с цел постигане на висока степен на защита на личните данни и неприкосновеността на личния живот и ефективното ѝ прилагане в съответствие с техните задължения съгласно международното право в областта на правата на човека и други международни правни инструменти в тази област, като по този начин работят за улесняване на потока на лични данни между страните като ключов елемент за по-нататъшно развитие на търговския обмен и сътрудничеството в областта на правоприлагането при зачитане на съответните законови и подзаконови разпоредби на страните.

2. Сътрудничеството в областта на защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот включва, наред с другото, техническа и правна помощ под формата на обмен на информация и най-добри практики, обучение и експертен опит, както и насърчаване на сътрудничеството в областта на правоприлагането чрез съответните надзорни органи на страните, включително в рамките на многостранни форуми.

ЧЛЕН 23

Съдебно и правно сътрудничество

1. Страните засилват съществуващото сътрудничество в областта на правната взаимопомощ и екстрадицията въз основа на съответни международни споразумения, които са обвързващи за тях. Страните укрепват, по целесъобразност, съществуващите механизми и обмислят разработването на нови механизми за улесняване на международното сътрудничество в тази област, най-вече посредством по-тясно взаимодействие с други съответни международни мрежи за правно сътрудничество.
2. Страните се стремят да развиват съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела, по-специално що се отнася до изпълнението на техните задължения съгласно многостранни конвенции за съдебно сътрудничество по граждански дела, включително конвенциите на Хагската конференция по международно частно право.
3. Страните си сътрудничат за насърчаване на сигурното и ефикасно предаване на съответните съдебни документи и събирането на доказателства и провеждането на съдебни заседания чрез видеоконференция, по целесъобразност, както и на защитата на личните данни за целите на международното съдебно сътрудничество.

ЧЛЕН 24

Консулска закрила

Страните се договарят да провеждат редовен обмен с цел да улеснят още повече предоставянето на консулска закрила и да координират усилията си по отношение на консулската помощ, особено по време на криза.

ЧЛЕН 25

Сътрудничество в областта на миграцията

1. Страните потвърждават отново значението на всеобхватната ангажираност по всички въпроси, свързани с миграцията, включително законната миграция, в съответствие с компетентностите на ЕС и националните компетентности, управлението на миграционните потоци по отношение на незаконната миграция, първопричините за незаконната миграция, международната закрила и предотвратяването и борбата с незаконната миграция, контрабандата и трафика на хора.
2. Сътрудничеството между страните се осъществява на взаимноприемлива основа и по цялостен начин съгласно съответните им международни задължения, както и съгласно съответното действащо вътрешно законодателство на страните. Сътрудничеството ще се съсредоточи, наред с другото, върху:
  - а) преодоляване на първопричините за незаконната миграция;

- б) разработване на правила и практики, насочени към предоставяне на международна закрила за нуждаещите се в съответствие с международното право, като същевременно се гарантира зачитането на принципите на забрана за връщане, хуманност и международна солидарност и сътрудничество, споделяне на тежестта и отговорността;
- в) правилата за приемане, както и правата и статута на приетите съгласно тези правила лица, справедливо третиране на законно пребиваващите чужди граждани, образование и обучение, мерки срещу расизма и ксенофобията;
- г) създаването на ефективна и превантивна политика срещу незаконната миграция, контрабандата на мигранти и трафика на хора в съответствие с Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност (UNTOC), приета с Резолюция № 55/25 на ОСООН от 15 ноември 2000 г. и протоколите към нея, които са в сила за страните, включително начини за борба с мрежите от контрабандисти, разбиване на престъпните мрежи, участващи в трафика на хора, и закрила на жертвите на такъв трафик;
- д) връщането на лицата, пребиваващи незаконно, за предпочитане доброволно, при безопасни, хуманни и неуронващи достойнството условия, включително насърчаването на тяхното доброволно и трайно връщане, и обратното приемане на такива лица в съответствие с параграф 3;
- е) въпроси от взаимен интерес в областта на визите и сигурността на документите за пътуване;

ж) определени въпроси от взаимен интерес в областта на управлението на границите.

3. В рамките на сътрудничеството за предотвратяване и контрол на незаконната миграция и без да се засяга необходимостта от защита на жертвите на трафик на хора, страните се договарят също за следното:

- а) Тайланд приема обратно всеки свой гражданин, който не изпълнява или вече не изпълнява условията, приложими за влизане, присъствие или пребиваване на територията на дадена държава членка, по искане на тази държава членка и без други формалности и ненужно забавяне;
- б) всяка държава членка приема обратно всеки свой гражданин, който не изпълнява или вече не изпълнява условията, приложими за влизане, присъствие или пребиваване на територията на Тайланд, по искане на Тайланд и без други формалности и ненужно забавяне;
- в) държавите членки и Тайланд издават документи за пътуване за тези цели. Когато не са представени документи или други доказателства за гражданство, компетентните дипломатически и консулски представителства на съответната държава членка или Тайланд, по искане на Тайланд или на съответната държава членка, оказват пълно съдействие с цел незабавно да се установи доказателство за гражданството.

4. Като част от консултациите по въпросите на миграцията страните се договарят да започнат диалог относно обратното приемане, който по искане на всяка от страните може да доведе, в случай че условията позволяват, до сключването на споразумение за обратно приемане, включително използването на документа за пътуване на Европейския съюз¹. Страните могат също така да обмислят и да започнат диалог относно улесняването на движението на лица, който по искане на всяка от страните може да доведе, в случай че условията позволяват, до сключването на споразумение за облекчаване на визовия режим за гражданите на държавите членки и Тайланд.

ЧЛЕН 26

Хуманитарно сътрудничество

Страните се стремят да продължат да си сътрудничат по всички въпроси относно хуманитарното сътрудничество и помощ, включително разселените лица и подкрепата за изграждане на капацитет за длъжностните лица, които работят с разселени лица в съответните им региони. Сътрудничеството между страните се осъществява на взаимноприемлива основа и за всеки отделен случай, съгласно съответните международни стандарти, приложими по отношение на страните, и хуманитарните принципи на хуманност, безпристрастност, независимост и неутралност. Тези усилия трябва да продължат, за да се вземат под внимание цялостната представа и разбиране на първопричините за разселването и търсенето на устойчиви решения. Страните се ангажират да укрепят връзката между хуманитарните действия и развитието.

---

¹ Регламент (ЕС) 2016/1953 на Европейския парламент и на Съвета.

ЧЛЕН 27

Борба с организираната престъпност и корупцията

Страните се договарят да си сътрудничат в борбата с транснационалната организирана престъпност, с икономическите и финансовите престъпления, тежките престъпления¹ и корупцията, както и в борбата със сексуалното насилие над деца. Това сътрудничество цели по-специално прилагането и насърчаването на съответните международни стандарти и правни инструменти, по които страните са страна, като например Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и придружаващите я протоколи и Конвенцията на ООН срещу корупцията, приета с Резолюция № 58/4 на ОСООН от 31 октомври 2003 г.

ЧЛЕН 28

Сътрудничество в предотвратяването и борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма

1. Страните се договарят, че е необходимо да работят и да си сътрудничат съгласно съответните си законови и подзаконови разпоредби за ефективното предотвратяване на злоупотребите с техните финансови системи и борбата с тях за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

---

¹ Както е определено в член 2б от Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност (UNTOC).

2. Страните се договарят да се ангажират в разработването и прилагането на законови и подзаконови актове и разпоредби за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответствие със стандартите, разработени от действащите в тази област международни органи, като Специалната група за финансови действия (FATF). Сътрудничеството съгласно параграф 1 цели също така да се насърчи обменът на съответната информация в съответствие с националните законодателства.

ЧЛЕН 29

Сътрудничество в областта на политиката за борба с наркотиците

1. Страните си сътрудничат съгласно съответните им законови и подзаконови разпоредби, за да осигурят всеобхватен, основан на доказателства, балансиран и интегриран подход посредством ефективно сътрудничество и координация между компетентните органи, включително тези в секторите на здравеопазването, правосъдието и вътрешните работи и други съответни сектори, с цел намаляване на предлагането, трафика и търсенето на незаконни наркотици, както и тяхното въздействие върху употребяващите наркотици лица и обществото като цяло, и да постигат по-ефективна политика за превенция на наркотиците и да предотвратят отклоняването на прекурсори, включително „дизайнерски прекурсори“, използвани за незаконно производство на упойващи и психотропни вещества и на нови психоактивни вещества.
2. Страните се договарят относно средствата за сътрудничество за постигането на тези цели. Действията се основават на общоприети принципи, определени в конвенциите на ООН за контрол на наркотиците и всички международни ангажменти за контрол на наркотиците на съответните страни.

3. Сътрудничеството между страните включва, наред с другото, техническа и административна помощ, обучение на служители, свързани с наркотиците научни изследвания, споделяне на информация и опит относно използването на информационни технологии в областта на контрола на наркотиците, както и иновативни подходи по отношение на политиката за борба с наркотиците, съдебното сътрудничество и сътрудничеството в областта на правоприлагането, и предотвратяване на отклоняването на прекурсори, включително „дизайнерски прекурсори“, използвани за незаконното производство на упойващи и психотропни вещества и на нови психоактивни вещества. Страните може да се договорят да включат други области, като например обмена на най-добри практики или информация относно предотвратяването, третирането, рехабилитацията, намаляването на вредите и мониторинга на наркотичната зависимост, лекарствата за заместване на наркотици, както и допълнителни мерки за подобряване на сътрудничеството при контрола на прекурсори на наркотични вещества, криминалистика, свързани с наркотиците финансови разследвания и разработване на алтернативи.

ДЯЛ V

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ДРУГИ СЕКТОРИ

ЧЛЕН 30

Права на човека

1. Страните се договарят да си сътрудничат за утвърждаването и защитата на правата на човека, като се основават на принципа на взаимно уважение и зачитане. Страните насърчават редовния съдържателен и поставен на широка основа диалог в областта на правата на човека.

2. Това сътрудничество може да включва, наред с другото:
  - а) изграждане на капацитет за прилагане на международни инструменти в областта на правата на човека, приложими по отношение на страните, и за укрепване на изпълнението на плановете за действие, свързани с правата на човека;
  - б) насърчаване на диалога и обмена на контакти и информация относно правата на човека;
  - в) засилване на конструктивното сътрудничество между страните в рамките на органите на ООН в областта на правата на човека.

3. Страните си сътрудничат при утвърждаването на демократичните принципи, правовата държава и доброто управление. Това сътрудничество може да включва:
  - а) засилване на сътрудничеството между националните и регионалните институции в областта на правата на човека, принципите на правовата държава и доброто управление;
  - б) сътрудничество и координиране с цел укрепване на демократичните принципи, правата на човека и правовата държава, включително равенството пред закона, достъпа на лицата до ефективна правна помощ и правото на справедлив съдебен процес, надлежно провеждане на съдебния процес и достъп до правосъдие, в съответствие със задълженията им съгласно международното право в областта на правата на човека.

ЧЛЕН 31

Сътрудничество между финансовите сектори

Страните се договарят, в зависимост от своите потребности и в рамките на съответните си програми и законодателство, да насърчават сътрудничеството между финансовите институции.

ЧЛЕН 32

Диалог в областта на макроикономическата политика

Страните се споразумяват да активизират диалога между своите органи и да си сътрудничат за споделянето на опит в сферата на макроикономическите политики, особено в областите на икономическа интеграция.

ЧЛЕН 33

Добро управление в областта на данъчното облагане

С оглед на укрепването и развитието на икономическите дейности, като същевременно отчитат необходимостта от разработване на подходяща регулаторна рамка, страните признават и се ангажират да прилагат принципите на добро управление в областта на данъчното облагане, включително световните стандарти относно данъчната прозрачност и обмена на информация, справедливото данъчно облагане и минималните стандарти срещу свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS). Страните ще насърчават добро управление в областта на данъчното облагане, ще подобрят международното сътрудничество в данъчната област, ще разработят мерки за ефективното прилагане на гореспоменатите принципи и ще улеснят събирането на данъчни приходи за целите на предотвратяването на укриването и избягването на данъци.

ЧЛЕН 34

Сътрудничество в областта на промишлената политика и ММСП

Като се съобразяват със съответните си икономически политики и цели, страните се договарят да насърчават сътрудничеството в областта на промишлената политика, чрез което се подкрепят приобщаващите, устойчиви и ориентирани към развитието производствени дейности, създаването на достойни работни места, предприемачеството, творчеството и иновациите, както и устойчивостта на веригата на доставки и достъпът до финансиране във всички области, считани за подходящи, с оглед подобряване на формализирането и достъпа до международните пазари, конкурентоспособността и растежа на микропредприятията, малките и средните предприятия (ММСП), наред с другото, чрез:

- a) обмен на информация и опит във връзка със създаването на рамкови условия с цел подобряване на конкурентоспособността на ММСП;

- б) насърчаване на контактите между икономическите оператори, поощряване на съвместните инвестиции и създаване на съвместни предприятия и информационни мрежи, особено чрез съществуващите хоризонтални програми на ЕС, и по-специално стимулиране на трансфери на интелектуални и материални технологии между партньорите;
- в) предоставяне на информация, насърчаване на иновациите и обмен на добри практики за достъп до финансиране и пазари;
- г) подпомагане на изграждането на капацитет за ММСП, така че да се даде възможност за по-плавното им интегриране в световната икономика и веригите на доставки;
- д) улесняване и подкрепа на дейностите, установени от ММСП на страните;
- е) насърчаване на корпоративната социална отговорност и отчетност и стимулиране на отговорни бизнес практики, включително устойчиво потребление и производство.

ЧЛЕН 35

Улесняване на стопанското сътрудничество

Страните улесняват и подкрепят съответните дейности в областта на сътрудничеството, осъществявани от техните частни сектори.

ЧЛЕН 36

Сътрудничество в областта на информационните и комуникационните технологии

1. Като отчитат, че информационните и комуникационните технологии (ИКТ) са ключов елемент на съвременния живот и са от изключително значение за икономическото и социалното развитие, страните се договарят да обменят мнения относно съответните си политики в тази област с оглед насърчаване на икономическото и социалното развитие, както и правата на човека и основните свободи.
2. Сътрудничеството в тази област се съсредоточава, наред с другото, върху:
  - а) участието в различни регионални диалози относно отделните аспекти на информационното общество, по-конкретно относно политиките и нормативната уредба в областта на електронните комуникации, включително универсалната услуга, лицензирането и общите разрешителни, защитата на личните данни, както и независимостта и ефикасността на регулаторния орган;
  - б) взаимосвързаността и оперативната съвместимост на научноизследователските мрежи и услуги на страните по споразумението и държавите от Югоизточна Азия;
  - в) стандартизацията и разпространението на нови ИКТ;
  - г) насърчаването на научноизследователското сътрудничество между страните в областта на ИКТ;

- д) съвместните изследователски проекти в областта на ИКТ, по-специално чрез рамкови програми на Съюза за научни изследвания. В сътрудничеството между страните ще бъдат включени главно следните области: електронно управление, мобилни приложения, популяризиране и мултимедия;
  - е) свързани със сигурността въпроси и/или аспекти на ИКТ, включително насърчаване на безопасността онлайн, борба с киберпрестъпността, дезинформацията и злоупотребата с информационни технологии и всички форми на електронни медии.
3. В условията на спазване на съответните законови и подзаконови разпоредби на страните сътрудничеството между предприятията се насърчава.
4. Страните си сътрудничат в областта на киберсигурността посредством обмен на информация относно стратегиите, политиките и най-добрите практики в съответствие със своето законодателство и международните си задължения.
5. Страните насърчават обмена на информация относно киберсигурността в областта на образованието и обучението, инициативите за повишаване на осведомеността, използването на съответните им стандарти и технически спецификации за целите на управлението на риска в областта на киберсигурността и киберсигурността на ИКТ продуктите и услугите, включително сертифицирането на киберсигурността, както и свързаните с тях политики в областта на научноизследователската и развойна дейност.

ЧЛЕН 37

Сътрудничество в областта на науката, технологиите и иновациите

1. Страните се договарят да си сътрудничат в области от взаимен интерес във всички сфери на науката, технологиите и иновациите, като отчитат своите съответни политики. Благодарение на сътрудничеството ще се засили подкрепата за многостранни и регионални инициативи в областта на научните изследвания и иновациите за постигане на нови решения по отношение на екологичните, цифровите, здравните, социалните и свързаните с иновациите предизвикателства. Съвместни действия ще бъдат необходими по-специално за предотвратяване на бъдещи здравни кризи в световен мащаб, особено нововъзникващи инфекциозни болести, както и за съвместния ангажимент за изграждане на един по-здрав, по-безопасен, по-справедлив и по-устойчив свят. Областите на сътрудничество могат да обхващат, наред с другото, намирането на решения на глобални предизвикателства като изменението на климата, кризата с биологичното разнообразие, замърсяването, изчерпването на ресурсите или инфекциозните болести, включително в кризисни ситуации, и решения, благоприятстващи екологичния и цифровия преход. С инициативите следва да се демонстрира водеща роля в световен мащаб относно амбициите в областта на климата и околната среда.
2. Целите на такова сътрудничество са:
  - а) насърчаване на непрекъснатостта на програмите в областта на науката, технологиите и иновациите и подпомагане на икономическото развитие, обществото на знанието, качеството на живот и устойчивата среда;
  - б) насърчаване на обмена на информация и ноу-хау в сферата на науката, технологиите и иновациите, особено по отношение на изпълнението на политики и програми;

- в) насърчаване на трайни отношения между научните общности, изследователските центрове, университетите и промишлените отрасли на страните;
- г) насърчаване на развитието на човешките ресурси;
- д) поощряване на съвместна научноизследователска дейност в областта на научното и технологичното сътрудничество и насърчаване на равноправния достъп до резултатите от научните изследвания и партньорството и съвместната отговорност за тези резултати в съответствие с правилата относно ПИС, както и на споделени ценности и принципи и съгласувани рамкови условия.

3. Сътрудничеството е под формата на съвместни научноизследователски проекти и обмен, срещи и обучение на учени чрез международни схеми за мобилност, като се предвижда максимално разпространение на резултатите от научните изследвания. Всяка интелектуална собственост, произтичаща от съвместни научни изследвания и дейности, се споделя при взаимно съгласувани условия.

4. Страните поощряват участието в това сътрудничество на съответните си правителствени агенции, висши училища, изследователски центрове и производствени отрасли, и особено МСП.

5. Страните се договарят да положат всички усилия за повишаване на информираността на обществото за възможностите, предлагани от техните програми за сътрудничество в областта на науката, технологиите и иновациите.

ЧЛЕН 38

Изменение на климата

1. Страните смятат, че изменението на климата представлява екзистенциална заплаха за човечеството и потвърждават ангажимента си за засилване на глобалния отговор на тази заплаха. Страните потвърждават отново своите ангажменти за постигане на общите цели и целите на РКООНИК и Парижкото споразумение. Съответно всяка страна ефективно прилага РКООНИК и Парижкото споразумение.
2. Страните се стремят да засилят глобалния отговор на изменението на климата и въздействието от него. Те също така активизират сътрудничеството по политиките за подпомагане на смекчаването на изменението на климата и за адаптиране към неблагоприятните последици от него, включително покачването на морското равнище, както и за насочване на своите икономики, включително движението на капитали, към постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на климатичните изменения развитие в съответствие с Парижкото споразумение.
3. Целите на такова сътрудничество са:
  - а) повишаване на капацитета и способностите за справяне с предизвикателствата, свързани с изменението на климата, въз основа на националните нужди и при съобразяване с тях;
  - б) засилване на изграждането на капацитет при изпълнението на национално определените приноси (НОП) и националния план за адаптация (НПД), както и на други мерки за смекчаване на изменението на климата в области от взаимен интерес с цел подкрепа на устойчивия и нисковъглероден растеж;

- в) насърчаване на сътрудничеството и диалога относно финансирането в областта на климата и относно разработването на финансови механизми за борба с изменението на климата, включително участието на частния сектор;
- г) адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата, включително интегриране на мерките за адаптиране в стратегиите за развитие и в планирането на страните на всички равнища;
- д) насърчаване на сътрудничеството относно научноизследователските и развойни дейности, както и технологиите за смекчаване и адаптиране;
- е) насърчаване на повишаването на осведомеността, включително на най-уязвимото население и живеещите в уязвими зони, улесняване на участието на обществеността в дейности в отговор на изменението на климата и интегриране на анализа на свързаните с пола последици от изменението на климата във връзка с това;
- ж) насърчаване на сътрудничеството и диалога относно разработването на икономически инструменти за борба с изменението на климата, като например определянето на цени на въглеродните емисии и други, по целесъобразност;
- з) насърчаване на разработването на стратегии за намаляване и управление на риска от бедствия, включително за уязвими райони и общности.

ЧЛЕН 39

Енергетика

1. Страните се стремят да засилят сътрудничеството в енергийния сектор с цел:
  - а) осигуряване на всеобщ достъп до надеждни и устойчиви енергийни услуги на приемливи цени и значително увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници в глобалния енергиен микс;
  - б) развитие на нови, устойчиви, новаторски и възобновяеми форми на енергия, включително биогорива и биомаса, вятърна, слънчева и геотермална енергия, както и производството на енергия от водни източници, като същевременно се отчита значението на диверсификацията на енергийните доставки с цел укрепване на енергийната сигурност;
  - в) оказване на подкрепа за разработване на политики за повишаване на конкурентоспособността на енергията от възобновяеми източници;
  - г) постигане на рационално използване на енергията и подобряване на енергийната ефективност, както от страна на предлагането, така и от страна на търсенето, чрез насърчаване на енергийната ефективност в производството, преноса, разпространението и крайното потребление на енергия;
  - д) стимулиране на сътрудничеството в областта на технологията за чиста енергия, включително чрез сътрудничество в областта на научните изследвания, по-специално относно енергията от възобновяеми източници, съхранението на енергия и декарбонизацията на използването на изкопаеми горива;
  - е) насърчаване на нисковъглеродното производство на електрическа енергия, което допринася за прехода към чиста енергия в съответствие с целите на Парижкото споразумение;

- ж) подобряване на изграждането на капацитет и насърчаване на инвестициите в енергийни инфраструктури и технологии за чиста енергия, като се взема предвид принципът на прозрачност;
- з) насърчаване на конкуренцията и благоприятния инвестиционен климат на енергийния пазар.

2. За тези цели страните се договарят да насърчават контактите и съвместната научноизследователска дейност, които са от взаимна полза за тях, включително чрез регионално енергийно сътрудничество. Като приемат Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и Парижкото споразумение за основна рамка, ръководеща партньорството, страните отбелязват необходимостта да се разгледат връзките между достъпа до чисти енергийни услуги на приемливи цени и устойчивото развитие. Тези дейности могат да бъдат насърчавани, наред с другото, в сътрудничество с Инициативата на Европейския съюз в областта на енергетиката.

ЧЛЕН 40

Транспорт

1. Страните се стремят да си сътрудничат в съответните области на транспортната политика с оглед насърчаване на устойчивия транспорт, както и на качествена, надеждна, устойчива и издръжлива инфраструктура, включително регионална и трансгранична инфраструктура съгласно съответните международни стандарти и принципи, които са приложими и за двете страни, подобряване на движението на стоки и пътници, подпомагане на икономическото развитие и благополучието на хората с акцент върху равностойния достъп за всички на приемливи цени, насърчаване на морската и авиационната безопасност и сигурност, насърчаване на опазването на околната среда, както и повишаване на ефикасността на транспортните си системи.

2. Сътрудничеството между страните в тази област цели да насърчава:
- а) обмена на информация относно съответните им транспортни политики и практики, особено по отношение на безопасните, достъпни и устойчиви градски и обществени транспортни системи за всички на приемливи цени, със специално внимание към нуждите на лицата в уязвимо положение (включително жените, децата, лицата с увреждания и възрастните хора), сухопътния транспорт, морския транспорт, въздушния транспорт, транспортната логистика и взаимосвързаността и оперативната съвместимост на мултимодалните транспортни мрежи;
  - б) използването за цивилни цели на глобални навигационни спътникови системи с акцент върху въпроси от взаимна полза в областта на регулацията, промишлеността и развитието на пазара; във връзка с това ще бъде разгледано използването на Европейската глобална навигационна спътникова система с цел максимално увеличаване на ползите за двете страни;
  - в) диалог, насочен към подобряване на авиационната безопасност, въздушните транспортни инфраструктурни мрежи и операции за бързо, ефикасно, устойчиво, безопасно и сигурно движение на хора и стоки, както и към проучване на възможностите за по-нататъшно развитие на отношенията в областта на въздушния транспорт. Сътрудничеството в областта на гражданската авиация следва да продължи да се насърчава;

- г) диалог в областта на услугите за морски транспорт в области от взаимен интерес, по-специално с цел: улесняване и сътрудничество във връзка с премахването на всички пречки, които биха могли да възпрепятстват развитието на морската търговия и подобряването на условията, при които между пристанищата на страните се извършват операции по морски товарен транспорт; предоставяне на неограничен достъп до международни и трансгранични сделки на търговска основа; повишаване на конкурентоспособността на сектора на морския транспорт на страните; и предоставяне на недискриминационно третиране на кораби, плаващи съответно под флага на държава членка или на Тайланд, или експлоатирани от граждани или дружества на другата страна, спрямо третирането, предоставяно на собствените ѝ кораби, по отношение на достъпа до пристанища, помощни услуги и пристанищни услуги, включително ролята на морския транспорт за развиването на ефективна транспортна верига;
- д) прилагането на стандартите за сигурност, безопасност и предотвратяване на замърсяването на морската среда и неговото намаляване, особено по отношение на морския транспорт, съгласно международните конвенции, приложими по отношение на страните, включително сътрудничеството в рамките на подходящи международни форуми, целящи да осигурят по-доброто прилагане на международните разпоредби.

ЧЛЕН 41

Туризм

1. Водени от съответните международни насоки за устойчив туризъм, страните се стремят да подобрят обмена на информация и да установят най-добри практики с цел да гарантират балансирано развитие на устойчивия туризъм, който създава работни места и популяризира местната култура и продукти, както и да насърчават разработването на инструменти за наблюдение на въздействието върху устойчивото развитие за устойчивия туризъм.
2. Страните се договарят да развиват сътрудничество в областта на опазването и оптималното използване на потенциала на природното и културното наследство, като смекчават отрицателните последици от туризма, по-специално експлоатацията под каквато и да е форма на хора, особено на деца, като зачитат дивата флора и фауна, биологичното разнообразие и екосистемите и като засилват положителния принос на туристическия сектор за устойчивото развитие на местните общности, наред с другото, като развиват устойчивия туризъм при зачитане на целостта и интересите на местните и традиционните общности и като подобряват обучението в туристическата индустрия.

ЧЛЕН 42

Образование и култура

1. С цел да засилят взаимното разбирателство и познаването на съответните си култури и езици страните се договарят да насърчават сътрудничеството в сферата на образованието и културата, при надлежно зачитане на тяхното многообразие.

2. Страните се стремят да предприемат подходящи мерки за насърчаване на приноса на образованието и културата за обучението за устойчиво развитие и културния обмен и да провеждат съвместни инициативи в тези области, включително съвместното организиране на културни събития. В това отношение страните също така се договарят да продължат подкрепата за дейността на Фондацията Азия—Европа (АСЕФ).

3. Страните се договарят да си сътрудничат тясно в рамките на съответните международни форуми, като например Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО), с цел да се засили опазването на материалното и нематериалното културно наследство, особено в контекста на Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство, приета от Генералната конференция на ЮНЕСКО на 16 ноември 1972 г., и Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство, приета от Генералната конференция на ЮНЕСКО на 17 октомври 2003 г., като същевременно придават значение на насърчаването на културното многообразие във връзка с развитието на изкуствата и основаната на знанието творческа икономика.

4. Освен това страните насърчават мерки, предназначени за създаване на връзки между съответните им специализирани агенции и за насърчаване на обмена на информация, ноу-хау, студенти, академичен състав, експерти и за продължаване на насърчаването на връзките между мозъчни тръстове. В рамките на своето сътрудничество и при използването на техническите ресурси те се възползват от механизмите, предлагани от програмите на Съюза в Югоизточна Азия в областта на образованието и културата, както и от опита, който страните са придобили в тази област. Страните също така се договарят да засилят сътрудничеството в областта на висшето образование и да насърчават прилагането на програмата „Еразъм+“, както и да обменят най-добри практики в областта на политиките за младежта и работата с младежи.

ЧЛЕН 43

Околна среда и природни ресурси

1. Страните се договарят относно необходимостта от сътрудничество в областта на опазването на околната среда и за постигане на нисковъглеродни, устойчиви и кръгови икономики с ефективно използване на ресурсите, включително биоикономиката, отделяне на икономическия растеж от влошаването на състоянието на околната среда, както и за устойчиво опазване и управление на природните ресурси и благоприятстване за биологичното разнообразие като основа за развитието на настоящите и бъдещите поколения.
2. Страните се съгласяват, че сътрудничеството в сферата на екологичните и природните ресурси насърчава ефикасното използване на ресурсите, опазването и подобряването на околната среда като част от усилията за постигане на устойчиво развитие. При осъществяване на своето сътрудничество страните ще работят за изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и ефективното прилагане на съответните многостранни споразумения по околната среда, включително Парижкото споразумение.
3. Страните се стремят да продължат и засилят своето сътрудничество в сферата на опазването на околната среда, особено що се отнася до:
  - а) повишаването на осведомеността във връзка с опазването на околната среда и доброто ѝ управление, включително по-голямо и значимо участие на местните общности в усилията за опазване на околната среда и за устойчиво развитие;

- б) прехода към кръгова икономика с цел гарантиране на устойчивото потребление и производство, максималното увеличаване на ефективността на ресурсите и свеждането до минимум на отделянето на отпадъци, по-специално пластмасови отпадъци, предотвратяването на замърсяването на моретата с пластмаси и пластмасови микрочастици;
- в) интегрирането на ценностите, свързани с екосистемите и биологичното разнообразие, в националното и местното планиране, стратегиите и причините за намаляване на бедността, и насърчаването на прилагането на съответните многостранни споразумения по околната среда, включително относно биологичното разнообразие и международната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна;
- г) защитата, опазването и възстановяването на земята и почвите и устойчивото управление на земите с цел постигане на спирането на влошаването на качеството на земите в световен мащаб;
- д) сътрудничеството за устойчиво управление на горите и подобряване на управлението на горите, включително принос за регионалното сътрудничество в борбата с незаконния дърводобив и свързаната с него търговия, обезлесяването и деградацията на горите, включително чрез насърчаване на веригите за доставки на селскостопански стоки, несвързани с обезлесяване, насърчаване на опазването, залесяването, повторното залесяване, възстановяването и увеличаването на въглеродните запаси в горите. Това може да включва сключването на споразумение за доброволно партньорство за прилагане на законодателството в областта на горите, управление и търговия;
- е) ефективното управление на националните паркове и определянето и защитата на зони на богато биологично разнообразие и уязвими екосистеми, като надлежно се вземат предвид местните общности, които живеят в тези зони или близо до тях, и изчезващи или застрашени видове;

- ж) защитата и устойчивото управление на крайбрежните и морските ресурси, включително морските защитени територии и околната среда;
- з) предотвратяването на незаконния трансграничен превоз на химикали, твърди вещества и електронни и морски отпадъци, вещества, които нарушават озоновия слой и изчезващи и застрашени видове; предотвратяването на замърсяването на водите, почвите, въздуха и на шумовото замърсяване;
- и) осигуряването на приобщаващо, устойчиво и екологосъобразно управление на химикали и отпадъци;
- й) насърчаването на сътрудничеството относно устойчивото управление на водоснабдяването и канализацията с цел гарантиране на достъпност, качество и ефикасност на използване на водите;
- к) насърчаването на екоиновациите и чистите технологии, насърчаването и внедряването на екологични технологии, устойчиви продукти и услуги, включително чрез подходящи фискални и финансови стимули;
- л) насърчаването на използването на системите за наблюдение на Земята във връзка с въпроси, свързани с околната среда, както и свързаното с това изграждане на капацитет и споделяне на опит.

ЧЛЕН 44

Управление на океаните

1. Страните засилват диалога и сътрудничеството по въпроси, свързани с управлението на океаните, с цел насърчаване на дългосрочното опазване и устойчивото управление на живите морски биологични ресурси и морските екосистеми.

2. Страните активизират сътрудничеството във връзка с опазването, управлението и устойчивата експлоатация на живите морски биологични ресурси, както е определено в Конвенцията на ООН по морско право от 1982 г. (UNCLOS), приета от Третата конференция по морско право, проведена на 10 декември 1982 г., и Кодекса на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) за поведение за отговорно рибарство, приет с Резолюция № 4/95 на Конференцията на ФАО, проведена на 31 октомври 1995 г. Страните се ангажират да си сътрудничат в насърчаването на изпълнението на целите на Споразумението на Организацията на обединените нации относно прилагането на разпоредби на UNCLOS, свързани с опазването и управлението на трансгранично преминаващите и далекомигриращите рибни запаси, заедно с международните мерки за опазване и управление от риболовните кораби в открито море.

3. Освен това страните се договарят да си сътрудничат:
  - а) за насърчаване на прилагането на Споразумението на ФАО за мерките на пристанищната държава с цел предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран (ННН) риболов;

- б) със и в рамките на регионалните организации за управление на рибарството (РОУР) или договорености, по отношение на които те са членове, наблюдатели или сътрудничащи страни, които не са договарящи страни, с цел насърчаване на опазването и устойчивото управление на живите морски биологични ресурси и техните екосистеми;
- в) в борбата с ННН риболов и свързаните с риболова дейности чрез всеобхватни, ефективни и прозрачни мерки, включително чрез споделяне на опит, насърчаване на изграждането на капацитет и обмен на информация относно ННН риболовни дейности, по целесъобразност, като се вземат предвид поверителността на данните и вътрешните законодателства;
- г) при утвърждаването на основните принципи и правата при работа в сектора на рибарството и морските храни и при прилагането на Конвенция № 188 относно условията на труд в сектора на риболова на Международната организация на труда (МОТ), съставена в Женева на 30 май 2007 г.;
- д) за развитието на устойчиви и отговорно управлявани морски аквакултури, включително за изпълнението на целите и принципите на Кодекса за поведение на ФАО за отговорно рибарство;
- е) за намаляването на натиска върху океаните, наред с другото, чрез борбата с морските отпадъци и замърсяването, включително от източници, разположени на сушата и на корабите, както и от човешки дейности в морето съгласно международни задължения, приложими за страните, и чрез мерки за адаптиране и смекчаване за повишаване на устойчивостта на океаните и крайбрежните общности към изменението на климата.

ЧЛЕН 45

Земеделие, животновъдство, рибарство и развитие на селските райони

1. Страните се договарят да насърчават диалога във връзка със земеделието, животновъдството, рибарството и развитието на селските райони. Страните ще обменят информация и ще развият сътрудничество по отношение на:
  - а) селскостопанската политика и международните перспективи в сферата на селското стопанство като цяло;
  - б) насърчаването и улесняването на търговията със селскостопански продукти, включително търговията с растения, животни, водни животни и продукти от тях;
  - в) политиката за развитие в селските райони, включително други производствени и входящи ресурси, знания, финансови услуги, пазари и възможности за добавяне на стойност и заетост в дейности, различни от селскостопанска работа;
  - г) политиката относно растенията, животните, продуктите с произход от водни животни, включително схеми за качество на селскостопанските продукти, като географски означения и биологично производство, както и сътрудничеството за добри селскостопански практики;
  - д) насърчаването на системи за сертифициране и акредитация на органично земеделие и устойчиво селскостопанско производство.

2. Страните се договарят да насърчават сътрудничеството в областта на технологиите, изграждането на капацитет или всякакви други форми на сътрудничество, чрез които се повишават производителността, безопасното и устойчивото производство и устойчивите практики в областта на земеделието, животновъдството, рибарството и развитието на селските райони, и с които се подобряват готовността, превенцията, откриването, предприемането на ответни мерки и контролът върху растенията, животните и зоонотичните болести в съответствие с подхода „Едно здраве“ и международните стандарти.

3. Страните се договарят да насърчават публичния и частния сектор да обсъждат и обменят търговска информация, включително събития за установяване на контакти между сходни предприятия и за насърчаване на търговията със селскостопански продукти.

ЧЛЕН 46

Здравеопазване

1. Страните се договарят да си сътрудничат и да споделят опит и най-добри практики в сектора на здравеопазването с цел засилване на дейностите в областта на научните изследвания, преодоляване на заплахата от значими незаразни и заразни болести, включително пандемията от COVID-19, и укрепване на всеобщото здравно осигуряване, както и на здравните услуги, включително услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве. Страните също така се договарят да обменят мнения и най-добри практики относно регулаторни въпроси, свързани с лекарствени продукти и медицински изделия.

2. Сътрудничеството се осъществява основно чрез международни форуми, включително Световната здравна организация, и многостранни инициативи, в области като:

- а) съвместните изследвания и разработването на значими вертикални програми в областта на здравеопазването; съвместните изследвания чрез многостранни инициативи, като например Глобалния алианс за борба с хроничните болести и Световното сътрудничество в областта на научните изследвания за готовност при заразни болести;
- б) изграждането на капацитет и развитието на човешките ресурси;
- в) международните споразумения в сектора на здравеопазването.

ЧЛЕН 47

Заетост и социални въпроси

1. Страните се договарят да засилят сътрудничеството и да насърчават техническата помощ в областта на заетостта и социалните въпроси, включително сътрудничеството във връзка с регионалното и социалното сближаване, здравословните и безопасни условия на труд, равенството между половете и равното заплащане за равностоеен труд, ученето през целия живот и изграждането на умения, социалната закрила и достойния труд с цел да се укрепи социалното измерение на глобализацията.

2. Страните потвърждават отново необходимостта да се подкрепя процесът на глобализация, който носи полза за всички, и да се насърчават пълната и продуктивна заетост и достойният труд като ключов елемент на устойчивото развитие и намаляването на бедността, както е утвърдено в Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, в Декларацията на МОТ относно социалната справедливост за справедлива глобализация, приета в Женева на 10 юни 2008 г., и в Декларацията на МОТ относно бъдещето на труда по случай стогодишнината на МОТ, приета в Женева на 21 юни 2019 г. Страните отчитат съответните характеристики и разнообразна същност на своите икономически и социални ситуации.

3. Страните потвърждават отново съответните си ангажименти за насърчаване и ефективно изпълнение на международно признатите социални и трудови стандарти и за зачитане, насърчаване и осъществяване на основните принципи и права при работа, установени в Декларацията на МОТ за основните принципи и права при работа, приета в Женева на 18 юни 1998 г. и изменена на 10 юни 2022 г. Страните се договарят да си сътрудничат и да предоставят техническа помощ с цел да се постигнат ратифициране и прилагане на основните конвенции на МОТ, както и да си сътрудничат за насърчаването на ратифицирането и прилагането на други актуални конвенции на МОТ, по целесъобразност, включително по отношение на насилието и тормоза в сферата на труда.

4. Страните се договарят да насърчават сътрудничеството между правителството и социалните партньори в областта на заетостта и социалните въпроси, както и обмена на информация относно заетостта, здравословните и безопасни условия на труд, инспекциите на труда и социалния диалог относно социалната и трудовата защита.

5. Сътрудничеството съгласно настоящия член може да се осъществява, наред с другото, под формата на конкретни програми и проекти, според взаимните договорености, както и под формата на диалог, сътрудничество и инициативи по теми от общ интерес на двустранно или многостранно равнище, като например в рамките на АСЕМ, ЕС—АСЕАН и МОТ.

ЧЛЕН 48

Статистика

В съответствие със съществуващите дейности за сътрудничество между Съюза и АСЕАН в областта на статистиката страните се договарят да насърчават сътрудничеството за хармонизирането на статистическите методи и практика, включително събирането, обработването, анализирането и разпространението на статистически данни с цел увеличаване на наличието на висококачествени, актуални, уместни и по-подробни агрегирани данни, което да им позволи да използват на взаимноприемлива основа статистически данни относно търговията със стоки и услуги и в по-общ смисъл — относно всяка друга област, обхваната от настоящото споразумение, която може да бъде предмет на статистическа обработка. Страните подчертават значението на данните и статистиката за прилагането на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие.

ЧЛЕН 49

Гражданско общество

Страните признават ролята и приноса на гражданското общество, особено на академичните среди, социалните партньори, както и връзките между мозъчните тръстове и социалните партньори, в процеса на диалог и сътрудничество по настоящото споразумение и се договарят да стимулират и насърчават ефективния диалог с представителите на гражданското общество, както и да насърчават тяхното ефективно и конструктивно участие, както и партньорствата с множество заинтересовани страни.

ДЯЛ VI

СРЕДСТВА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 50

Ресурси за сътрудничество

1. Страните се договарят да осигурят подходящите ресурси, включително финансови средства, доколкото го позволяват съответните им ресурси и разпоредби, за изпълнението на целите на сътрудничеството, посочени в настоящото споразумение.

2. Страните насърчават Европейската инвестиционна банка да продължи своите действия в Тайланд в съответствие със своите процедури и критерии за финансиране.

ЧЛЕН 51

Сътрудничество в областта на развитието на трети държави

1. Страните се договарят да установят редовен диалог по съответните си програми за развитие в трети държави.

2. Страните се договарят също така да си сътрудничат по съвместни действия, насочени към предоставяне на помощ за устойчиво развитие на държави, съседни на Тайланд, и в по-широкия регион, в съответните сектори за тристранно сътрудничество. Областите на сътрудничество трябва да бъдат определени от всички участващи партньори въз основа на нуждите на държавите бенефициери, капацитета и експертния опит на ЕС и Тайланд, и да бъдат преценени на ad hoc основа.

ДЯЛ VII

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

ЧЛЕН 52

Съвместен комитет

1. С настоящото се създава Съвместен комитет, съставен от представители на двете страни на възможно най-високо равнище, чиито задачи са следните:
  - а) осигуряване на правилното действие и изпълнение на настоящото споразумение;
  - б) определяне на приоритети в съответствие с целите на настоящото споразумение;
  - в) изготвяне на препоръки за постигане на целите на настоящото споразумение;
  - г) уреждане, ако е приложимо, на всички различия или отклонения, произтичащи от тълкуването, изпълнението или прилагането на настоящото споразумение в съответствие с член 55;
  - д) разглеждане на цялата информация, представена от някоя от страните, относно неизпълнението на задълженията и провеждане на консултации с другата страна за намиране на приемливо и за двете страни решение по взаимно съгласие в съответствие с член 55.

2. Съвместният комитет обикновено заседава не по-малко от веднъж на всеки две години в Банкок и в Брюксел на ротационен принцип на дата, определена по взаимно съгласие. По взаимно съгласие на страните могат да се свикват и извънредни заседания на Съвместния комитет. Съвместният комитет се председателства от всяка страна на ротационен принцип. Дневният ред на заседанията на Съвместния комитет се определя по взаимно съгласие на страните.
3. Съвместният комитет може да създава специализирани работни групи, които да го подпомагат в изпълнението на задачите му. Тези работни групи представят подробни доклади за дейността си пред Съвместния комитет на всяко от заседанията му.
4. Страните се договарят, че една от задачите на Съвместния комитет е да осигури правилното действие на всяко секторно споразумение или протокол, които са сключени или предстои да бъдат сключени между страните.
5. Съвместният комитет приема свой процедурен правилник.

ДЯЛ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 53

Клауза за бъдещо развитие

1. Страните могат по взаимно съгласие да разширят обхвата на настоящото споразумение с оглед повишаването на равнището на сътрудничество, включително чрез допълването му посредством споразумения или протоколи за конкретни области, сектори или дейности. Такива специални споразумения или протоколи представляват неразделна част от цялостните двустранни отношения между страните и подлежат на обща институционална рамка.
2. С оглед на прилагането на настоящото споразумение всяка от страните може да прави предложения за разширяване на обхвата на сътрудничеството, като взема предвид натрупания опит при неговото прилагане.

ЧЛЕН 54

Други споразумения

1. Без да се засягат съответните разпоредби от Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския Съюз, нито настоящото споразумение, нито предприетите в съответствие с него действия не засягат по какъвто и да било начин правомощията на държавите членки да предприемат действия за двустранно сътрудничество с Тайланд или да сключват, по целесъобразност, нови споразумения за партньорство и сътрудничество с Тайланд.
2. Настоящото споразумение не засяга прилагането или изпълнението на ангажменти, поети от съответните страни по отношение на трети страни.
3. Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятства дадена страна да предприема каквито и да било действия, включително действия за уреждане на спорове, съгласно всяко друго международно споразумение, по което двете страни са страна.

ЧЛЕН 55

Изпълнение на задълженията

1. Страните предприемат всякакви общи или специални мерки, необходими за изпълнение на задълженията им по настоящото споразумение. Те трябва да се погрижат целите, определени в споразумението, да бъдат постигнати.

2. В съответствие с член 52, параграф 1, буква г) всяка страна може да отправи към Съвместния комитет сигнал за каквото и да било несъответствие при прилагането или тълкуването на настоящото споразумение.
3. Ако някоя от страните счита, че другата страна не е изпълнила което и да било от задълженията си по настоящото споразумение, тя може да предприеме подходящи мерки в съответствие с международното право.
4. Преди да предприеме посочените в параграф 3 по-горе подходящи мерки, освен в случаите, посочени в параграф 5, тази страна представя на Съвместния комитет цялата съответна информация, необходима за задълбочено проучване на ситуацията с оглед намирането на приемливо за страните решение. Страните провеждат консултации под егидата на Съвместния комитет. Ако Съвместният комитет не може да постигне приемливо и за двете страни решение, тази страна може да предприеме подходящи мерки.
5. Ако някоя от страните има сериозни основания да счита, че другата страна не е изпълнила в значителна степен което и да е от задълженията, описани като съществени елементи в член 1, параграф 1 и член 3, параграф 1, тя незабавно уведомява другата страна за това неизпълнение. По молба на всяка от страните Съвместният комитет, или както е договорено друго от страните, провежда в срок до 30 дни незабавни консултации за задълбочено проучване на всеки аспект или на основанията за налагане на мярката с оглед намирането на приемливо за страните решение. След този период уведомяващата страна може да прилага подходящи мерки.

6. При избора на подходящи мерки трябва да се дава предимство на мерките, които в най-малка степен засягат действието на настоящото споразумение или, според случая, на всяко друго специално споразумение. Тези мерки са временни по характер и пропорционални на нарушението с оглед насърчаване на изпълнението на задълженията в крайна сметка. За целите на параграф 4 понятието „подходящи мерки“ може да включва частичното или пълното спиране на действието на настоящото споразумение. За целите на параграф 5 понятието „подходящи мерки“ може да включва частичното или пълното спиране на действието на настоящото споразумение или на което и да е специално споразумение, посочено в член 53, параграф 1.

Решението за спиране на действието ще бъде взето от всяка от страните съгласно съответните ѝ закони и подзаконови разпоредби.

7. Всяка от страните може да поиска от Съвместния комитет да извърши преглед на обстоятелствата, които пораждат прилагането на подходящи мерки, с оглед на търсенето на приемливо и за двете страни решение. Страната, която приема подходящите мерки, ги оттегля при първа възможност.

ЧЛЕН 56

Улесняване

За улесняване на сътрудничеството в рамките на настоящото споразумение и съгласно съответните им закони и подзаконови разпоредби страните се договарят да осигурят необходимата за изпълнението на техните функции материална база и условия за работа на експертите и длъжностните лица, работещи за осъществяване на сътрудничеството.

ЧЛЕН 57

Териториално приложение

Настоящото споразумение се прилага, от една страна, на териториите, на които се прилагат Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз съгласно предвидените в тези договори условия, а от друга страна — на територията на Тайланд.

ЧЛЕН 58

Определяне на страните

За целите на настоящото споразумение понятието „страните“ означава Съюзът или неговите държави членки, или Съюзът и неговите държави членки, съгласно съответните им правомощия, от една страна, и Тайланд, от друга страна.

ЧЛЕН 59

Влизане в сила и временно прилагане

1. Настоящото споразумение влиза в сила тридесет (30) дни след датата, на която последната страна е уведомила другата страна за приключването на съответните си вътрешни правни процедури, необходими за тази цел.

2. Независимо от параграф 1 Тайланд и Европейският съюз могат временно да прилагат цялото настоящо споразумение или части от него съгласно съответните си вътрешни процедури до влизането му в сила.
3. Това временно прилагане влиза в сила тридесет (30) дни след датата, на която:
  - а) Европейският съюз е уведомил Тайланд относно приключването на необходимите процедури, като се посочват частите от настоящото споразумение, които да се прилагат временно; и
  - б) Европейският съюз е уведомил Тайланд за приключването на необходимите за целта процедури, като се приемат частите от споразумението, които следва да се прилагат временно.
4. Всяка от страните може да уведоми писмено другата страна за намерението си да прекрати временното прилагане на настоящото споразумение. Прекратяването поражда действие тридесет (30) дни след датата на получаване на такова уведомление.
5. По отношение на разпоредбите в настоящото споразумение, които се прилагат временно, се разбира, че влизането в сила на настоящото споразумение се отнася за датата на временно прилагане, както е посочена в параграф 3.

Съвместният комитет и другите органи, създадени по силата на настоящото споразумение, могат да упражняват функциите си по време на временното прилагане на настоящото споразумение, доколкото тези функции са необходими за осигуряване на временното прилагане на настоящото споразумение. Действието на всяко решение, прието при упражняването на тези функции, се прекратява, ако временното прилагане на настоящото споразумение се прекрати съгласно параграф 4.

ЧЛЕН 60

Продължителност и прекратяване

1. Настоящото споразумение е в сила за период от пет (5) години. Срокът му на действие се удължава автоматично за последващи периоди от една година, освен ако някоя от страните не уведоми писмено другата страна за своето намерение да не го удължава шест (6) месеца преди края на който и да е последващ едногодишен период.
2. Настоящото споразумение може да бъде прекратено от всяка една от страните чрез писмено уведомление до другата страна. Прекратяването влиза в сила шест (6) месеца след получаването на уведомлението от другата страна. Прекратяването не засяга текущи проекти, започнати съгласно настоящото споразумение преди получаване на уведомлението.

ЧЛЕН 61

Изменения

Всяко изменение на настоящото споразумение се извършва по съгласие между страните. Измененията влизат в сила едва след като последната страна е уведомила другата, че са приключили всички необходими формалности.

ЧЛЕН 62

Съвместни декларации

Съвместните декларации, приложени към настоящото споразумение, представляват неразделна част от него.

ЧЛЕН 63

Уведомления

Уведомленията, направени съгласно член 59, се отправят съответно до генералния секретар на Съвета на Европейския съюз и съответно до Министерството на външните работи на Тайланд.

ЧЛЕН 64

Автентични текстове

Настоящото споразумение е съставено на английски, български, гръцки, датски, естонски, ирландски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, тайландски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки и шведски език, като всички текстове са еднакво автентични.

Съставено в [...] на [...] година.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ОТНОСНО ЧЛЕН 5
(ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ МЕЖДУНАРОДНО ЗНАЧЕНИЕ)

Както държавите членки, така и Тайланд са подписали Римския статут на Международния наказателен съд, който представлява важно развитие за международната правосъдна система и нейното ефективно функциониране. Римският статут гласи, че геноцидът, престъпленията против човечеството и военните престъпления представляват „тежки престъпления от международно значение“.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛЕН 23

(СЪДЕБНО И ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО)

Правителството на Кралство Тайланд взема мерки да гарантира чрез всички средства в съответствие със своите закони, че лицето няма да изгърпи смъртна присъда и ако Съдът постанови смъртна присъда, правителството на Кралство Тайланд представя препоръка за помилване от краля.
